

Tariffnotat

Staten

3/2016

30. juni

Informasjon om lokale forhandlinger, endringer i forhandlingsbestemmelsene og litt om hovedsammenslutningsmodellen

Det ble i tariffforhandlingene i statlig sektor avsatt 1,5% av lønnsmassen til lokale forhandlinger. Virkningstidspunktet er 1. juli 2016.

Akademikerne har nå en egen Hovedtariffavtale, mens YS, LO og Unio har én felles Hovedtariffavtale. Som en konsekvens av dette er det to ulike lønssystemer og lønnstabeller. Det gjenstår å se hvordan dette vil fungere i praksis.

Endringer i forhandlingsbestemmelsene – lokale forhandlinger

Bestemmelsene som tidligere lå under pkt. 2.3.3 og 2.3.4, har nå endret plassering til pkt 2.5.1 og 2.5.3 i den nye hovedtariffavtalen i staten.

Det er laget ny struktur for lokale bestemmelser, og de lokale forhandlingene blir noe annerledes enn tidligere. Partene er enige om endringer som blant annet betyr at partene i den enkelte statlige virksomhet kan avtale generelle justeringstillegg for hele virksomheten. Forhandlingene kan også delegeres til lavere nivå. Fordelingen til den enkelte virksomhet vil skje som en prorata fordeling (man får den andelen man representerer i lønnsmasse). Det er nå fra YS Stat informert om at uorganisertes andel av lønnsmassen legges til den største avtalen, dvs den HTA YS er part i.

Etter fordeling av potten (prorata) til virksomheten, kan de lokale parter m.a.o. bli enige om at de ønsker å:

- forhandle alt på virksomhetsnivå, f.eks. til sentrale tiltak for å løfte noen grupper
- fordele alt ute på driftsenhetene (lavere nivå)
- delt løsning: forhandle noe sentralt på virksomhetsnivå og noe på neste nivå, driftsenhetene

Ved uenighet behandles tvisten i Statens Lønnsutvalg.

Man kan også bli enige om at noen driftsenheter skal få en større andel av potten enn andre. Ved uenighet her løftes saken til en særskilt nemnd. (Statens lønnsutvalg kan oppnevnes, men det synes lite hensiktsmessig at utvalget behandler saken to ganger.)

Ved uenighet har organisasjonene med disse endringene større påvirkningsmuligheter enn tidligere, da vi i større grad enn tidligere har mulighet til å tviste denne saken i et uavhengig organ. De nye forhandlingsbestemmelsene vil gi partene på virksomhetsnivå mer ansvar for fordelingen av den lokale lønnsmassen.

Det vil bli arrangert dagskurs i regi av YS Stat flere steder i landet, der det tas sikte på å gjennomgå endringene i forhandlingssystemet.

Hovedsammenslutningsmodellen eller ikke?

I forbindelse med endringene i forhandlingsbestemmelsene i Hovedtariffavtalen har vi mottatt «bekymringsmelding» fra tillitsvalgte som frykter at de står i fare for å miste forhandlingsretten lokalt ved at vi blir tvunget til å forhandle etter hovedsammenslutningsmodellen.

Staten oppfordrer riktignok til å benytte hovedsammenslutningsmodellen, men dette har staten også gjort tidligere, og det er bare mulig å benytte denne modellen dersom alle forbund er enige om det. Det er med andre ord ingen forandring i forhold på dette punkt, selv om det er gjort endringer i forhandlingsbestemmelser og forhandlingsområder i ny hovedtariffavtale. Dette er også bekreftet av YS Stat.
